

Ilmastobudjetti

Omistaja	Projektipäällikkö	Projektin päättymispäivä
Ojala Elina	Kulonen Aino	

Loppuraportin hyväksymispvm	Loppuraportin hyväksyjät	Loppuraportin laatija
29.4.2024	Ojala Elina	Kulonen Aino

Kytkeä strategisiin tavoitteisiin

Strategia2022: Kestävästi elinvoimainen

Hyötymittarit

Hyötytavoite	Mittari	Lähtötaso	Tavoite	Toteutunut	Tila	Toimenpiteet
Ilmastotoimenpiteiden päästövähennyspotentiaali tunnetaan ja se mahdollistaa toimenpiteiden priorisoinnin ja aikatauluttamisen	Päästövähennyspotentiaaliselvitys tehty		tehty 23 kevään aikana	Toteutunut	Suunnitellusti	Selvityksen kilpailuttaminen. Selvitys toteutettu keväällä 2023.
Kehitetään Lahdelle oma malli ilmastobudjetointiin	Ilmastobudjetti otettu käyttöön		käytössä vuoden 2024 aikana	Toteutunut	Suunnitellusti	Konsulttiavun kilpailuttaminen toteutuksen tueksi. Ilmastobudjetin malli valmis käyttöön, julkaistu ja esitelty sisäisesti tammikuussa 2024.
Toimenpiteiden päästövähennyspotentiaalin sekä kustannshyödyn viestiminen	Tiedot löytyvät ympäristövahdista		Toteutus vuosien 2023-24 aikana	Toteutunut	Suunnitellusti	Viestitty osana ilmasto-ohjelman päivitystä. Viestintää tulossa hankkeen loputtua myös Ympäristövahti palvelun kautta

Budjetti

<< >>

Kululaji	Budjetti	2024	2025	2026	Toteuma yhteensä	Toteuma-%
		Toteuma	Toteuma	Toteuma		
Henkilöstökulut	22 000	0			22 497	102
Palvelujen ostot	48 000	7 000			47 800	100
Matkakulut		0			0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		0			0	
Avustukset		0			0	
Vuokrat		0			0	
Muut toimintakulut		0			0	
Yhteensä	70 000	7 000			70 297	

	Budjetti	Toteuma	Toteuma	Toteuma	Toteuma yhteensä	Toteuma-%
Investoinnit						

	Budjetti	Toteuma	Toteuma	Toteuma	Toteuma yhteensä	Toteuma-%
Oma työ (ei kirjanpidossa)						

	Budjetti €	2024	2025	2026	Toteuma €	Toteuma-%
Kaikki kulut yhteensä	70 000	7 000	0	0	70 297	100

Projektin tuotokset (mitä)

- Ilmastotoimenpiteiden pääsövähennysvaikutusten arviointi
- Ilmastotoimenpiteiden kustannusvaikutusten arviointi
- Kustannushyötyanalyysi soveltuville toimenpiteille
- Lahden malli ilmastobudjetoinnille: https://www.lahti.fi/uploads/2024/01/29212a23-lahden-malli-ilmastobudjetointiin_final.pdf
- Koulutukset ilmastobudjetoinnista talouspalveluille ja tärkeimmille palvelualojen edustajille
- Tiedonkeruupohja ilmastobudjetin keräämiseen
- Päästövaikutusten ja taloudellisten vaikutusten esittäminen Lahden ympäristövahti -palvelussa (ohjelmointityö)
- Ilmastobudjetin esittäminen Lahden ympäristövahti -palvelussa (ohjelmointityö)

Tavoitteiden ja tulosten toteutumisen arviointi

	Arvosana 1–5 1 = heikko ... 5 = erinomainen	Kommentit
Tavoitteiden ja lopputulosten toteutuminen	4	Hankkeen tavoitteet ja lopputulokset toteutuivat suurelta osin suunnitellusti. Viidestä osakokonaisuudesta kahden toteutukseen tuli muutoksia: Ilmastobudjetin kokoaminen ei onnistunut vielä vuonna 2023, koska mallin suunnittelu vaati oletettua enemmän aikaa. Ilmastobudjetti kootaa ensimmäisen kerran vuoden 2025 talousarvioon. Hankesuunnitelmasta poiketen, hankkeessa ei lähdetty toteuttamaan investointikohtaista pilottia, sillä rakentaminen ei valikoitunut jatkoselvitykseen osavaiheessa 1, koska sen vaikuttavuus hiilineutraaliustavoitteen mukaisiin päästöihin (scope 1 ja 2) on pieni. Hankkeen resurssien kohdistaminen ohjelmatasoiseen päätöksentekoon koettiin vaikuttavammaksi kuin yksittäisen investoinnin päätöksenteko. Investointikohtaista kokemusta saatiin rinnakkaisesta REETTA-hankkeesta.
Kustannusarvion toteutuminen	4	Osavaiheissa 1 ja 2 teetetut vaikutusten arvioinnit saatiin hankittua odotettua edullisemmin. Säästynyt summa saatiin hyödynnettyä osavaiheissa 3 ja 4. Osavaiheessa 3 tarvittiin enemmän ulkopuolista konsulttitukea ilmastobudjetoinnin mallin kehittämiseksi ja osavaiheessa 4 ohjelmointityö kustannusvaikutusten esittämiseksi Lahden ympäristövahti-palvelussa osoittautua odotettua kalliimmaksi.
Aikataulun toteutuminen	4	Toteutui pääosin suunnitellusti. Osavaiheessa 3 ilmastobudjetin toimintamallin laadinta osoittautui odotettua haastavammaksi. Työ saatiin takaisin aikatauluun loistavasti toteutetun konsulttipalvelun ansiosta. Ilmastobudjettia ei kuitenkaan saatu kerättyä vielä vuoden 2024 talousarvioon, vaan työ toteutetaan ensimmäisen kerran vuoden 2025 talousarvioon
Resursoinnin toteutuminen	5	Toteutui suunnitellusti
Riskien hallinta	5	Onnistui suunnitellusti
Viestintä	4	Koska kyseessä oli ilmastojohtamisen tukihanke, hankkeessa ei toteutettu suoraa ulkoista mediaviestintää, vaan hankkeen aikana valmistuneista tuotoksista viestittiin osana muuta ilmastotyötä, etenkin ilmasto-ohjelman päivityksen ja hyväksymisen yhteydessä. Ulkoinen viestintä jatkuu hankkeen jälkeen kun ilmastobudjetti ensimmäistä kertaa julkaistaan ja kustannustietoja päästään viemään Lahden ympäristövahti - palveluun.
Poikkeamien hallinta	5	Onnistui hyvin

Kokonaisarviointi, kokemukset ja opit tuleviin projekteihin

Missä onnistuttiin	Kommentit
Yhteistyö	Ilmastobudjetoinnin mallin kehittäminen vaatii tiivistä yhteistyötä ympäristökehityksen ja talouspalveluiden välillä. Molemmissa yksiköissä oltiin uuden äärellä, mutta tiivis yhteistyö kantoi hedelmää, ja kaupungilla on nyt paremmat valmiudet suunnitella ilmastotyön rahoitusta pitkällä aikavälillä.
Mitä pitäisi parantaa ja kehittää	Kommentit
Hankeviestintä (sisäinen ja ulkoinen)	Hankkeen aikana ei päästy juurikaan tekemään ulkoista hankeviestintää, koska yhteisen kielen löytäminen vei ympäristöasiantuntijoilta ja talouden asiantuntijoilta paljon aikaa. Yhteisen kielen löytämisessä auttoi

ulkopuolinen konsultti joka tunsu molemmat aihepiirit ja oli kokenut niiden yhdistämisessä ja toi kaikki osapuolet sujuvasti yhteisen tekemisen äärelle.

Jatkotoimenpiteet	
Toimenpide	Kommentit
Tulosten hyödyntäminen ja jalkauttaminen, vastuut ja aikataulut	<p>Hankkeessa luotu ilmastobudjetoinnin malli on otettu kaupungilla käyttöön ja sen toteutuksesta on vastuussa Talouspalvelut ja Ympäristökehityksen yksikkö. Ilmastobudjetointi toteutetaan talousarvioprosessin mukaisesti alkaen vuoden 2025 talousarviosta. Myös toteuman seuranta mukailee jatkossa talouden vuosikelloa ja tilinpäätösprosessia alkaen vuodesta 2025.</p> <p>Viestintä ilmastobudjetoinnista jatkuu ympäristökehityksen ja talouspalveluiden yhteistyönä.</p>
Mahdolliset jatkoprojektit, vastuuhenkilö ja aikataulu	
Jälkiarviointiajankohta ja vastuuhenkilö	